

Migracja: plan zajęć

Autorka: Zorana Matićević

TEMAT

Migracja: pojęcie, przyczyny i konsekwencje
Grupa wiekowa: 17/18 lat

KONTEKST

Migracja jest istotnym zjawiskiem społecznym, a zatem ważnym przedmiotem zainteresowania socjologii. Przede wszystkim migracja jest ważna do zbadania, ponieważ istnieje od samego początku istnienia człowieka, była obecna w całej historii ludzkości i jest również powszechna we współczesnym społeczeństwie. Po drugie, migracja miała ogromny wpływ i konsekwencje dla naszych społeczeństw.

Wreszcie, z powodu migracji pojawiają się nowe kwestie społeczne i dylematy, które należy zbadać i dla których należy szukać rozwiązań.

Dlatego ważne jest:

- zdefiniowanie migracji (czym jest, a czym nie jest) i skategoryzowanie jej, jeśli to możliwe
- wskazanie ewolucji migracji od pierwszych przykładów w historii do chwili obecnej
- rozpoznanie istnienia tego zjawiska we współczesnym społeczeństwie oraz jego różnych form i przykładów
- przyjrzenie się przyczynom i konsekwencjom tego zjawiska
- podkreślenie pytań, dylematów, kwestii i problemów, z którymi borykają się uchodźcy

CELE

- Poznanie znaczenia terminów: migracja, imigracja, azyl i uchodźca.
- Rozpoznanie znaczenia migracji dla przetrwania i postępu ludzkości.
- Zwrócenie uwagi na pytania, dylematy, kwestie, problemy i potrzeby związane z migracją.
- Zbadanie sposobów, w jakich można zająć się kwestią migracji
- Próba lepszego zrozumienia uchodźców (np. ich praw, obowiązków, możliwości i trudności, z którymi się borykają, powodów, dla których opuścili swój kraj itp.)
- Wspieranie empatii wobec uchodźców poprzez refleksję nad doświadczeniami migracji we własnej rodzinie.
- Wskazywanie młodym ludziom możliwości angażowania się w zjawiska migracji we współczesnym społeczeństwie.
- Ćwiczenie socjologicznej obserwacji zjawisk społecznych, wyobraźni socjologicznej oraz dostrzegania związku między przyczynami i konsekwencjami migracji.
- Doskonalenie umiejętności streszczania krótkiego filmu, przeprowadzania małych badań online, przeprowadzania wywiadów i prezentowania wyników za pomocą różnych narzędzi, takich jak drzewo genealogiczne, oś czasu lub mapa.

POTRZEBNE MATERIAŁY I SPRZĘT

- Dostęp do internetu
- Projektor
- Krótki film animowany o uchodźcach ze strony Just Now Toolbox https://youtu.be/i5fnRd2_gB4
- Drzewo genealogiczne lub aplikacje genealogiczne
- Aplikacja osi czasu (www.timetoast.com)
- Aplikacja Google maps
- Aplikacja Padlet

METODY

- Burza mózgów
- Przeprowadzanie wywiadów
- Tworzenie osi czasu i drzew genealogicznych
- Tworzenie klasowej mapy migracji rodzinnych
- Prezentacje ustne
- Dyskusje grupowe

Przebieg zajęć (proces)

Czas trwania: 2 sesje po 45 minut

CZĘŚĆ 1: 45-50 MINUT

Wprowadzenie: 5 minut

Osoba prowadząca krótko przedstawia treść i cele tej lekcji.

Temat: Migracje: termin, przyczyny i konsekwencje

Cele: Zrozumienie znaczenia terminów migracja, imigracja, azyl, uchodźca; zrozumienie przyczyn i konsekwencji migracji, a także kwestii społecznych i działań związanych z migracją.

Osoba prowadząca informuje osoby uczestniczące, że ta lekcja będzie podzielona na dwie części i potrwa łącznie 90 minut. Wyjaśnia strukturę lekcji. W pierwszej części osoby uczestniczące wezmą udział w burzy mózgów na temat zjawiska migracji, następnie obejrzą film animowany, a na koniec otrzymają zadanie domowe. W drugiej części osoby uczestniczące zaprezentują swoje zadania domowe i stworzą klasową mapę migracji rodzinnych. Na koniec otrzymają kolejne zadanie domowe, w którym będą musieli napisać krótkie komentarze w aplikacji Padlet dla każdego z 5 przydzielonych tematów.

Część główna: 30 minut

Osoba prowadząca zaprasza osoby uczestniczące o wzięcia udziału w burzy mózgów poprzez udzielenie odpowiedzi na następujące pytania:

- Co możemy zrobić osobiście, aby rozwiązać problem związany z migracją. Czego nie możemy zrobić?
- Czym jest migracja? Czym jest, a czym nie jest? Jaka jest różnica między podróżowaniem a migracją? Kim jest uchodźca?
- Czy możesz podać przykłady migracji w historii starożytnej? A w średniowieczu?
- Czy możesz podać przykłady migracji we współczesnym świecie?
- Jakie są powody migracji? Dlaczego ludzie migrują? Co chcą osiągnąć poprzez migrację? Czy jest to pozytywne czy negatywne?
- Co jest pozytywnego, a co negatywnego w migracji? Jakie są kwestie związane z migracją?
- Kto jest odpowiedzialny za rozwiązanie kwestii związanych z migracją? Czy jesteśmy za to odpowiedzialni? Jak? Dlaczego?
- Co możemy osobiście zrobić, aby rozwiązać problem związany z migracją? Czego nie możemy zrobić?
- Czy znasz sytuację i prawa uchodźców?

- Czy wiesz, co to jest azyl? Czy potrafisz zdefiniować ten termin?
- Czy znasz jakąś znaną na całym świecie osobę, która jest imigrantem?
- Czy w tej klasie jest ktoś, kto jest imigrantem lub uchodźcą?

W zależności od odpowiedzi osób uczestniczących, osoba prowadząca może dodatkowo podzielić się następującymi informacjami:

- Migracje to ruchy społeczne, które wiążą się ze zmianą miejsca zamieszkania w celu zapewnienia sobie lepszego życia. Migrantów motywuje nie tylko dostęp do lepszych warunków życia, ale także unikanie klęsk żywiołowych, presji politycznej lub ekonomicznej, osiągnięcie godności i dostęp do podstawowych praw człowieka itp.
- Uchodźca to osoba, która musiała opuścić swój kraj ze względu na własne bezpieczeństwo. Status ten gwarantuje międzynarodowy kodeks Powszechna Deklaracja Praw Człowieka (artykuł nr 14) oraz Konwencja dotycząca statusu uchodźców. Uchodźca to osoba przebywająca poza swoim krajem, która nie może lub nie chce do niego wrócić z powodu obawy przed prześladowaniami ze względu na rasę, religię, narodowość, płeć, orientację seksualną itp. Uchodźca może ubiegać się o azyl.
- Migracja jako zjawisko sięga czasów starożytnych, istniała w średniowieczu i jest obecna obecnie. Dlatego też odgrywa ważną rolę w historii ludzkości.
- Migracji towarzyszą oczekiwane, ale także nieoczekiwane konsekwencje. W wyniku migracji wiele osób pozostaje przy życiu i bardzo często poprawia jakość swojego życia. Istnieje jednak wiele wyzwań i kwestii związanych z migracją, takich jak zapewnienie zakwaterowania uchodźcom, wsparcie finansowe, edukacja, opieka społeczna i medyczna, dokumenty osobiste (np. dowód osobisty, paszport), obywatelstwo itp. Ponadto bardzo często imigranci muszą stawiać czoła postawom ksenofobicznym i dyskryminacji.
- Istnieją różne sposoby radzenia sobie z wyżej wymienionymi kwestiami. Niektóre kraje utrzymują otwarte granice i przyjmują uchodźców, inne nie. Jednak rozwiązania powinny być opracowywane przez rząd i zgodne z międzynarodowymi konwencjami. Istnieją również pewne rzeczy, które możemy zrobić w ramach lokalnych i indywidualnie, ponieważ jesteśmy odpowiedzialni nie tylko jako obywatele, ale także jako ludzie.
- Ludzie, którzy migrują, mogą również przyczynić się do rozwoju kraju, w którym mieszkają. Jest wielu znanych ludzi, którzy są migrantami lub uchodźcami, którzy są akceptowani w społeczeństwie i doceniani za to, co robią.
- Wreszcie, niektórzy z nas już nimi są i wszyscy możemy znaleźć się w sytuacji migracji w przyszłości.

Część końcowa: 10 minut

Osoba prowadząca zprasza osoby uczestniczące do obejrzenia krótkiego filmu animowanego na temat uchodźców z Just Now Toolbox, po czym przekazuje osobom uczestniczącym instrukcje dotyczące zadania domowego.

Zadanie domowe:

- Każda osoba uczestnicząca powinna przeprowadzić wywiad z członkami swojej rodziny, aby dowiedzieć się więcej o historii migracji we własnej rodzinie, używając niektórych z poniższych pytań: Skąd pochodzi nasza rodzina? Gdzie mieszkali członkowie rodziny? Czy przeprowadzali się i dokąd? Jeśli tak, to z jakich powodów (politycznych, ekonomicznych lub innych)? Czym się zajmowali? W jaki sposób akceptowali kulturę i identyfikowali się pod względem pochodzenia etnicznego i narodowości?
- Ponadto osoby uczestniczące powinny zastanowić się nad uzyskanymi informacjami, korzystając z następujących pytań: Czy posiadałeś/-aś już informacje na temat życia swoich dziadków, czy były one dla Ciebie nowe? Czy jesteś zaskoczony/-a czymś, czego dowiedziałeś/-aś się, przeprowadzając wywiady z członkami swojej rodziny? Jak się teraz czujesz wiedząc, gdzie i jak żyli Twoi przodkowie? Czy potrafisz zrozumieć ich decyzje, działania, przekonania itp.
- Każda osoba uczestnicząca powinna stworzyć oś czasu lub drzewo genealogiczne z datami narodzin i śmierci swoich przodków, podkreślając informacje, które mogą pomóc innym lepiej zrozumieć, skąd pochodzi rodzina, jak i dlaczego członkowie rodziny migrowali. Osoby uczestniczące mogą również wykorzystać w tym celu aplikację online.

- Osoby uczestniczące powinny przygotować jednogminutową prezentację, w której wyjaśnią historię swojej rodziny, np: Jestem___ i mieszkam w___. Moja matka/ojciec pochodzi z___. Jej/jego rodzice i ___ mieszkali w___. Jednak zdecydowali się przenieść i osiedlić w ___. Zaakceptowali/nie zaakceptowali tej kultury, ponieważ___. Identyfikują się etnicznie/narodowo jako___. Znałem/-am /nie znałem/-am tej informacji przed tym wywiadem. Jestem/nie jestem zaskoczony/-a, ponieważ___. Osoby uczestniczące powinny również przygotować trasę migracji członków swojej rodziny, aby móc przedstawić ją na klasowej mapie migracji rodzinnych.
- Osoby uczestniczące powinny napisać krótki komentarz do filmu animowanego i zastanowić się, czy nastąpiły jakieś zmiany w ich opinii na temat zjawiska migracji?

CZĘŚĆ 2: 45-50 MINUT

Podsumowanie i wprowadzenie: 5 minut

Osoba prowadząca krótko podsumowuje poprzednią sesję i pracę domową.

Część główna : 30 minut

Osoba prowadząca zaprasza osoby uczestniczące do przeprowadzenia jednogminutowej prezentacji na temat historii migracji swojej rodziny. Osoby uczestniczące mogą zaprezentować swoje wyniki za pomocą aplikacji, które wykorzystali do tego celu. Po prezentacji osoba uczestnicząca powinna dodać trasę migracji rodziny do klasowej mapy migracji, która jest tworzona przez osobę prowadzącą i umieszczana na tablicy szkolnej.

Refleksja: 10 minut

Po prezentacji osoba prowadząca zaprasza osoby uczestniczące do spojrzenia na klasową mapę migracji rodzinnych i skomentowania, jak wygląda mapa i co można z niej wywnioskować. Są również proszeni o podzielenie się swoimi refleksjami na temat krótkiego filmu animowanego, który obejrzeli podczas ostatniej sesji i czy nastąpiła jakakolwiek zmiana w ich opinii na temat migracji.

Osoba prowadząca zaprasza osoby uczestniczące do zadawania sobie nawzajem pytań związanych z tematem tej lekcji.

Osoba prowadząca zapewnia osobom uczestniczącym zadanie domowe, link do aplikacji Padlet (stworzonej przez osobę prowadzącą), w której muszą zastanowić się nad tym, czego się nauczyli, tworząc 5 krótkich komentarzy na następujące tematy:

1. Migracja: od starożytności do dziś
2. Migracja i sztuka
3. Migracja we współczesnym społeczeństwie: kwestie i prawa
4. Migracja w przyszłości: Ja jako migrant
5. Sławni ludzie, którzy byli migrantami i ich osobisty wpływ na społeczeństwo

IMPLEMENTACJA ONLINE

Jeśli chcesz wdrożyć tę lekcję w środowisku edukacji online, musisz wprowadzić pewne zmiany.

Wszystkie materiały i sprzęt wymienione powyżej, takie jak: Oś czasu, Drzewo genealogiczne, Mapa Google, Padlet, są już cyfrowe. Wywiady mogą być również przeprowadzane, filmowane i publikowane w formie cyfrowej.

Aby dokończyć adaptację do środowiska online, osoba prowadząca będzie musiała dostosować ćwiczenie wprowadzenia i refleksji ze spotkania na miejscu do spotkania online.

Spotkanie online jest jedyną rzeczą, którą mamy jako dodatek związany z wersją na miejscu. Wszystkie konstytucyjne elementy wprowadzenia i refleksji, takie jak: Burza mózgów, wykład i definiowanie słów kluczowych, prezentacja animacji Just Now, dostarczanie zadań, prezentacja zadań, sesja dyskusyjna - mogą być wykonywane dzięki narzędziom, które są wbudowane w platformy spotkań online (jamboard, udostępnianie ekranu, czat itp.) Aby zapewnić pomyślną adaptację, rola osoby prowadzącej powinna koncentrować się na ułatwianiu, współpracy i wsparciu.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Treść tego materiału nie odzwierciedla oficjalnej opinii Unii Europejskiej.
Odpowiedzialność za informacje i poglądy wyrażone w tym materiale spoczywa wyłącznie na autorze (autorach).